

بسمه تعالی

سوالات استاندارد درس ۱۱ تاریخ ۲ رشته علوم انسانی استان آذربایجان شرقی به همراه پاسخنامه

جملات صحیح و غلط را در عبارت های زیر مشخص کنید.

- ۱ در پرتو تلاش های رشید الدین فضل ...همدانی اصلاحات گسترده ای در دوره ایلخانان صورت گرفت. ( )
- ۲ در دوره مغول - تیموری جاده ابریشم و راههای دریایی از رونق زیادی برخوردار بود. ( )
- ۳ در مقایسه با مردم غیر شهری ، کشاورزان از زندگی بهتری برخوردار بودند. ( )
- ۴ حدود سی سال بعد از چنگیز ، نوه ی تیمور حکومت ایلخانان را تاسیس کرد. ( )
- ۵ هجوم مغولان به ایران دارای ماهیت فکری و فرهنگی بود. ( )
- ۶ اختلافات خوارزمشاهیان با خلافت عباسی باعث غفلت سلطان محمد از تهدیدات مغولان شد. ( )
- ۷ حکومت ایلخانان در سال ۶۵۴ ق توسط چنگیزخان مغول در ایران تاسیس شد. ( )
- ۸ دوره مسلمانی مغولان در ایران از زمان غازان خان آغاز شد. ( )
- ۹ حکومت مغولان کبیر در هند توسط بابر یکی از شاهزادگان مغول تاسیس شد. ( )
- ۱۰ یاسا به عنوان مجموعه قوانین که چنگیز خان تدوین کرده بود، مغولان را به شهرنشینی توصیه می کرد. ( )
- ۱۱ با سقوط خلافت عباسی ، ایران به لحاظ جغرافیایی و سیاسی وضعیت منسجم تری یافت. ( )
- ۱۲ قبل از حکومت مغولان بر ایران شیوه های مالیاتی ترکیبی از سنت های ایرانی - اسلامی بود. ( )
- ۱۳ از ویژگی های عصر مغول-تیموری افزایش موقعیت خان ها در عرصه سیاسی و اقتصادی بود. ( )

۱۴	با تلاش های دیوان سالاران ایرانی در مهار رفتار غیر مدنی مغول ها شهر و شهرنشینی رونق گرفت. ( )
جاهای خالی را با کلمه مناسب کامل کنید.	
۱	جامعه دوره مغول- تیموری به دو دسته ..... و ..... تقسیم می شد .
۲	سه گونه خراج ..... و مالیات بازرگانی و ..... تا پایان عهد تیموریان تداوم داشت .
۳	مغولان بعد از فتح بغداد به ..... حمله کرده اما در ..... از سپاه مملوکان مصر شکست خوردند.
۴	مغولان پس از فتح شام در ..... از سپاه مملوکان مصر شکست خوردند و از پیشروی باز ماندند.
۵	چنگیز خان مغول به بهانه کشتار بازرگانان خود در ..... فرمان حمله به ایران را صادر کرد.
۶	هولاکو خان در زمان فرمانروایی برادرش ..... به منظور انتظام قلمرو مغول به ایران لشکر کشید.
۷	پس از مرگ شاهرخ دسته ای از ترکمانان به نامهای ..... و ..... در غرب و مرکز ایران بقدرت رسیدند.
۸	یکی از ویژگی های اجتماعی دوران فرمانروایی مغولان - تیموریان دگرگونی در ..... و ..... ایران بود .
۹	دعاوی حقوقی مغولان در دادگاهی موسوم به ..... زیر نظر ..... حل و فصل می شد .
۱۰	تیمور هنر مندان و صنعتگران شهر های فتح شده را به ..... می فرستاد تا در آبادانی آنجا بکوشند.
۱۱	مغول ها قبل از مسلمان شدن دعاوی حقوقی خود را بر پایه قوانینی موسوم به ..... حل و فصل می کردند.
۱۲	مجموعه قوانین تیمور به ..... شهرت داشت.
۱۳	در عصر مغولان و تیموری بر خلاف رکود بیشتر بخش های اقتصادی ..... و ..... وضعیت بهتری داشت.

گزینه صحیح را انتخاب کنید.

کدام گزینه از اصلاحات غازان خان محسوب نمی شود؟

- ۱- اصلاح قوانین مالیاتی ۲- بازسازی شبکه آبیاری و قناتها
۳- اصلاح نظام زمینداری ۴- توسعه راههای دریایی

مبنای داوری قضایی ایرانیان در عهد تیموری کدام قوانین بود؟

- ۱) قوانین شرعی و عرفی ۲- یاسا و سنتهای مغولی
۳- احکام محاکم سه گانه یرغوها ۴- قوانین تدوینی تیمور

تصویرمقابل که برگرفته از کتاب جامع التواریخ می باشد مربوط به کدام ایلخان است؟

- ۱- تیمور ۲- تموچین ۳- منگو قآن ۴- هولاکوخان

مغول ها از قبایل ..... بودند که به بهانه کشته شدن بازرگانان در شهر ..... به ایران حمله کردند.

- ۱- اویغورها - الموت ۲- قزاق ها - آنقره ۳- زرد - اترار ۴- قبیچاق ها - بدخشان

در پرتو تلاش های وزیر کاردان ایلخانان ..... اصلاحات گسترده ای انجام گرفت.

- ۱- غیاث الدین جمشید ۲) امیرچوپان ۳) سعدالدوله ۴) رشیدالدین فضل ا...

پایتخت تیموریان شهر ..... بود.

- ۱) نیشابور ۲) سمرقند ۳) بخارا ۴) مرو

جواب صحیح را از ستون مقابل پیدا کنید.

۱- یاسا
۲- تزوکات
۳- مغولان کبیر
۴- سلطانیه
۵- سمرقند
۶- شاهرخ
۷- بایسنقر

الف) جانشین تیمور ( )

ب) حکومت تازه تاسیس توسط بابر در هند ( )

ج) مجموعه قوانین مغولی ( )

د) آخرین پایتخت ایلخانان ( )

۱

نظام حقوقی و قضایی دوره های مختلف حکومتی ایران را در جدول زیر تکمیل کنید.

محاكم سه گانه اسلام			مجموعه قوانین تیموری	دادگاه مغول	مجموعه قوانین مغول
۳	۲	۱			
.....	.....	.....	.....	.....	.....

۲

سوالات کوتاه پاسخ و تشریحی:

- ۱ دوره مسلمانی مغولان از چه زمانی آغاز می شود؟ ۰/۵
- ۲ تیمور با هنرمندان و صنعتگران شهرهای فتح شده چگونه رفتار می کرد؟ ۱
- ۳ حکومت ایلخانی به چه نوع حکومتی گفته می شد؟ ۰/۵
- ۴ دو مورد از حکومت‌های غیر مغولی در مناطق مختلف ایران در این دوره را نام ببرید . ۰/۵
- ۵ دو ویژگی مهم نظام اجتماعی عصر مغول را بنویسید . ۱
- ۶ هدف از تلاش دیوان سالاران ایرانی در دوره نامسلمانی مغولان چه بود؟ ۱
- ۷ سه مورد از پیامدهای هجوم قبایل مغول به ایران را نام ببرید. ۰/۷۵
- ۸ چرا هجوم مغولان به ایران فاقد ماهیت فکری و فرهنگی بود؟ ۱
- ۹ چه عواملی در بی نظمی نظام مالیاتی دوره مغول موثر بود؟ ۱
- ۱۰ حکومت نوادگان تیمور بر ایران چگونه پایان یافت؟ ۱
- ۱۱ اقدامات مهم هولاکوخان پس از حمله به ایران را توضیح دهید. ۱
- ۱۲ نظام حقوقی و قضایی مغول ها قبل از مسلمان شدن را با پس از مسلمان شدن بررسی و تحلیل نمایید. ۲
- ۱۳ غازان خان در بخش کشاورزی دست به چه اصلاحاتی زد؟ ۱/۵
- ۱۴ اوضاع اقتصاد شهری و تجاری در عصر مغول- تیموری را بررسی کنید. ۲
- ۱۵ شیوه های مالیاتی در ایران قبل از مغول چه بود و برخورد مغول ها با آن چگونه بود؟ ۱

۱۶ به نظر شما اوضاع سیاسی ایران قبل از حمله مغولان چگونه بود؟ آن را ارزیابی کنید ۱/۵

۱۷ هجوم مغولان به ایران از نظر اجتماعی - اقتصادی چه پیامدهایی داشت؟ آن را تحلیل کنید. ۱/۵

۱۸ بر اساس یافته های خود، اصلاحات غازان را نام ببرید. ۱

۱۹ به نظر شما هجوم مغولان چه تاثیری در زندگی شهری و شهرنشینی گذاشت؟ آن را تحلیل کنید ۲

۲۰ به چه علت در اوایل دوره مغولان نظام مالیاتی به هم ریخت؟ آن را بررسی کنید. ۲

پاسخنامه سوالات

سوالات صحیح و غلط :

۱	صحیح
۲	صحیح
۳	غلط
۴	غلط
۵	غلط
۶	صحیح
۷	غلط
۸	صحیح
۹	غلط
۱۰	غلط
۱۱	صحیح
۱۲	صحیح
۱۳	غلط
۱۴	صحیح

<u>سوالات جاهای خالی :</u>	۱
فرا دست - فرودست	۲
مالیات کشاورزی - مالیات دامی	۳
شام - عین جالوت	۴
عین جالوت	۵
اترار	۶
منگو قآن	۷
آق قویونلو - قراقویونلو	۸
بافت قومی - جمعیتی	۹
یرغو - یرغوچی	۱۰
سمرقند	۱۱
یاسا	۱۲
تزوکات	۱۳
شهری - تجاری	
<u>سوالات چند گزینه ای:</u>	۱
	۲
	۳
	۴
	۵
	۶
	۲
<u>سوال جور کردنی:</u>	
الف) شاهرخ	۱
ب) مغولان کبیر	
ج) یاسا	
د) سلطانیه	

۲	<p>سوال کامل کردنی جدول: یاسا - یرغو - تزوکات - شرع - مظالم - حسبه</p>
۱	<p>سوالات کوتاه پاسخ و تشریحی: دوره غازان خان ۰/۵</p>
۲	<p>او هنرمندان و صنعتگران شهرهایی را که فتح می کرد به سمرقند پایتخت خود می فرستاد ۰/۵ تا در آبادانی و زیبایی آن شهر بکوشند. ۰/۵</p>
۳	<p>به حکومتی گفته می شد که پس از تسلط مغولان بر ایران ۲۵ / ۰ به دست هولاکوخان نوه چنگیز خان تشکیل شد. ۰/۲۵</p>
۴	<p>حکومت شیعه مذهب سربداران - سادات مرعشی مازندران - سلسله آل مظفر هر کدام ۰/۲۵</p>
۵	<p>دگرگونی نسبی در بافت قومی و جمعیتی ایران - افزایش نفوذ و موقعیت زنان در عرصه های سیاسی و اقتصادی هر کدام ۰/۵</p>
۶	<p>آشنا کردن مغولها با فرهنگ ایرانی و آداب کشورداری - زمینه مسلمان شدن این قوم هر کدام ۰/۵</p>
۷	<p>کشتار جمعیت - ویرانی شهرها - اسارت صنعتگران و هنرمندان - مهاجرت مردم - زوال اقتصاد کشاورزی - تعطیلی مراکز علمی هر کدام ۰/۲۵</p>
۸	<p>از نظر فرهنگی و تمدنی دارای پیشینه نبودند ۰/۵ و به شهر و شهر نشینی توجه نداشتند. ۰/۵</p>
۹	<p>گرایش اشرافیت نظامی مغول به زیاده طلبی ۰/۵ بی توجهی حاکمان مغولی به قوانین اسلامی. ۰/۵</p>
۱۰	<p>حکومت نوادگان تیمور بر ایران در اوایل قرن دهم هجری با بقدرت رسیدن صفویان در ایران ۰/۵ و تسلط ازبکان بر ماوراء النهر به پایان رسید. ۰/۵</p>

۱۱	هولاکوخان نخست قدرت اسماعیلیان را با گشودن قلعه های مستحکم آنان از بین برد. ۰/۵ سپس با تسخیر بغداد و کشتن خلیفه عباسی به حکومت خاندان بنی عباس پایان داد. ۰/۵
۱۲	مغولها تا پیش از آنکه مسلمان شوند بر پایه مجموعه قوانین یاسا و دعاوی حقوقی آنها در دادگاهی موسوم به یرغو و زیر نظر یرغو چی حل و فصل می کردند. ۱ اما پس از مسلمان شدن، یاسا و سنت های مغولی تا حد زیادی از رونق افتاد و مراجعه به قوانین اسلامی شروع شد. ۱
۱۳	اصلاح قوانین مالیاتی ۰/۵ بازسازی قناتها و شبکه آبیاری ۰/۵ اصلاح قوانین نظام اداری ۰/۵
۱۴	اقتصاد شهری مراتب بهتری داشت. کشورگشایی چنگیز و تیمور که سرزمینهای وسیعی را به لحاظ سیاسی یکپارچه و متحد کرده بودند باعث توسعه تجارت بین المللی شده بود. ۱. دسراسر عهد مغول و تیمور کاروانهای تجاری در مسیر های زمینی و دریایی در حال تردد بودند. این امور باعث رونق اقتصاد شهری شده بود. ۱
۱۵	شیوه های مالیاتی ترکیبی از سنتهای ایرانی - اسلامی بود ۰/۵ اما مغولها بدلالی چون بی توجهی حاکمان به قوانین اسلامی نظام مالیاتی را بهم ریخته و اقسام مالیاتها رواج یافت. ۰/۵
۱۶	اختلاف سیاسی و درگیری حکومت خوارزمشاهی با خلافت عباسی ۵/ تفرقه و تضعیف قدرت اسلام - ۵/ غافل شدن سلطان محمد از قدرت مغولان ۵/
۱۷	کاهش جمعیت - مهاجرت گسترده مردم - تخریب زیر ساخت های اقتصادی و فرهنگی و زوال موقعیت اجتماعی ملاکین - عالمان و بازرگانان و دیوانسالاران - خاندان های با نفوذ ذکر سه مورد هر کدام نیم نمره جمعاً ۱/۵
۱۸	اصلاح قوانین مالیاتی ۵/ بازسازی قنات ها و شبکه های آبیاری ۵/ و اصلاح نظام زمین داری ۵/
۱۹	زندگی شهری برای مدتی متوقف شد ۵/ شهرهای آباد ویران شدند ۵/ عده ای کشته و مهاجرت کردند ۵/ و به توصیه چنگیز از شهر و شهر نشینی مغولان دوری گزینند ۵/
۲۰	گرایش اشرافیت نظامی مغول به بی نظمی و زیاده طلبی، ۵/ بی توجهی حاکمان مغولی به قوانین اسلامی و بیگانگی آنان با سنت های ایرانی ۵/

